

mostrar com en diversos ports gironins es fan necessaris nous equipaments i millors infraestructures. El transport de mercaderies seria el menys afectat per les mancances; en canvi, sí que des del sector pesquer i des de l'àmbit de la nàutica d'esbarjo es reclamen millores i ampliacions, algunes d'elles previstes i anunciades per part de Ports de la Generalitat en el transcurs de les Jornades. Tot i així, es va fer evident l'important divorci

que existeix entre les exigències socioeconòmiques i la preservació mediambiental, que va provocar un important debat entre els assistents.

Tot plegat ens mostra com Promediterrània es consolida, en la seva tercera edició, com un punt de trobada i comunicació entre investigadors, entitats, institucions i la societat en general, sobre el patrimoni marítim, en aquesta ocasió, en referència als ports.

Geordina Soler

Jaume Farriol i la Flama de la Llengua

Acte de lliurament de la primera Flama de la Llengua a Jaume Farriol, per part de la Mesa Cívica per la Llengua del Pla de l'Estany. Teatre Municipal de Banyoles, 24 de novembre del 2002.

El 24 de novembre a Banyoles feia un dia desplaent, plujós i fred. A dins el Teatre Municipal, però, es respirava un ambient càlid, no motivat per les autoritats presents (president del Consell Comarcal, alcalde de Banyoles, consellera de Benestar i Família, director general de Política Lingüística), sinó perquè s'hi premiava un home «políticament incorrecte», segons paraules d'Aureli Arge-mí, actual president del

CIEMEN (Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i Nacionals); el seu antecessor, l'escriptor i periodista i enginyer tèxtil i tantes coses més Jaume Farriol. La Mesa Cívica per la Llengua del Pla de l'Estany li atorgava la primera Flama de la Llengua «per l'àgil ploma amarada de refrescant ironia que es fa palesa en la seva prosa, teatre, poesia i en tots els seus articles. Tota la seva obra sempre traspua un

Jaume Farriol,
el dia de l'homenatge.

sona destacada perquè sentim viva la nostra cultura. És trist que ens urgeixi fer proclames i adherir-nos a la concessió d'un premi, de la mateixa manera que a la Renaixença i al modernisme es feien brindis després dels àpats d'homenatge. És trist que s'hagin de donar premis per escriure en català i per militar com a ciutadà d'una nació sense Estat. Tota aquesta tristesa es podia percebre a Banyoles.

En canvi, és motiu d'alegria que existeixi gent com en Jaume Farriol: ciutadans que construeixen civilitzadament aquest clar país; ciutadans que, fent seva la màxima de Brecht, lluiten per allò que és obvi sense esperar recompenses; ciutadans de talent i esforçats, que entenen la política com un compromís ètic i personal, de servei als altres sens necessitat de viure'n. És motiu d'alegria que, tot i el perill d'allargar-se massa, institucions, col·lectius i persones a títol individual li reconeixin públicament aquest tarannà a Jaume Farriol. És motiu d'alegria la seva obra, analitzada per Joan Solana i un tast de la qual, una versió paròdica de *Hamlet*, hi va ser llegit per membres del grup Teatre i Art. Com que tots aquests motius d'ale-

profund sentiment de catalanitat i d'arrelament a la nostra nació, alhora que impregnada d'universalitat, sense deixar de banda ser, també, un aferrissat defensor de la identitat i personalitat de la nostra comarca».

Que ens calgui celebrar actes com els del 24 de novembre de 2002 és, objectivament, trist. És trist que la cultura catalana encara necessiti aquesta prosa ampul·losa i aquestes festes reivindicatives per sentir-se ben assentada al país. És trist que encara hagin de perviure el pòsit festivo-cultural, els premis locals i la presència d'una per-

gria hi eren presents, l'acte va resultar essencialment positiu.

Així doncs, la tarda va tenir un regust agre-dolç digne de l'esperit crític i irònic de Farriol. Va tenir el regust agre-dolç d'un acte de reconeixement lloable i just per una persona l'actitud de la qual hagués estat d'allò més normal en un

país normal. Donar un premi per haver realitzat aquesta tasca brechtiana fa la mateixa sensació com quan, venint d'uns carrers freds, plujosos i desplaents, entres al Teatre Municipal i naufragues dolçament en un extraordinari escalf humà.

Xavier Xargay i Oliva

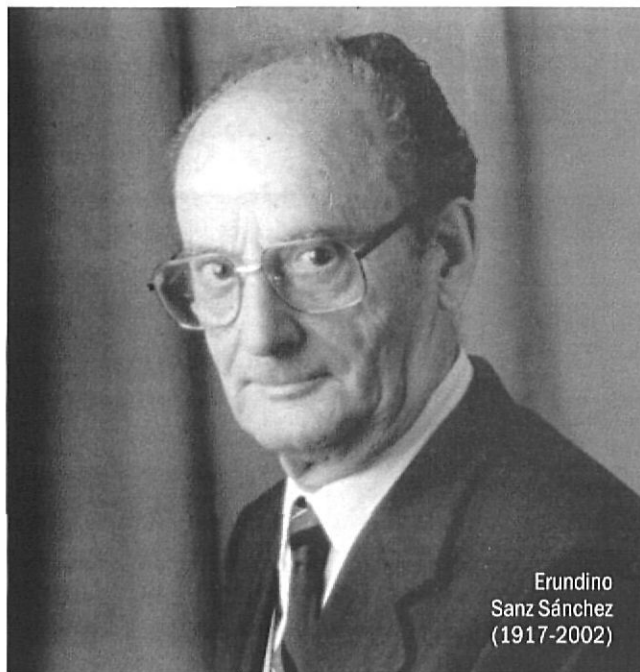
Erundino Sanz, mestre fins a la fi

Sabiem que tenia 85 anys, que la seva salut havia empitjorat, que no va poder assistir al lliurament de la medalla d'or de la comarca al seu estimat amic i company Frederic Corominas, però la notícia de la seva mort, el 26 de desembre, ens va sobtar. Potser perquè Erundino Sanz era, per a molts, una persona imprescindible.

Va arribar a Banyoles el 1943 i de seguida va implicar-se en l'acadèmia Abad Bonito, un oasi d'ensenyament eficaç i democràtic en l'Espanya de la dictadura de Franco. Era un professor excel·lent. La seva intel·ligència aguda i la seva saviesa pedagògica resultava gratificant i, sobretot, incentivador de noves recerques, és a dir, fecund. Per això, molts no vam deixar mai de ser alumnes seus. Vam continuar aprenent d'ell i amb ell. Aquesta última fórmula era la que més li agradava: ajudar la gent més

jove en les seves investigacions, en l'elaboració de noves hipòtesis, en la recerca de dades desconegudes, en la construcció de coneixements nous i ben formats.

Alguns alumnes també vam tenir la sort de ser companys de claustre als instituts de batxillerat Vicens Vives, de Girona, i Pere Alsius, de Banyoles. Tots guardem la memòria dels seus primers consells, aparentment discrets, però molt útils, respecte a la feina d'ensenyar. Carles Barceló, catedràtic de matemàtiques,

Erundino
Sanz Sánchez
(1917-2002)

recordava fa poc una de les seves màximes: «Quan comencis a fer de professor tindràs molts dubtes i quan acabis, en tindràs més». El dubte era l'aliment de l'impuls d'exploració que el portava a voler-ho saber tot.

Erundino Sanz pertanyia a l'estirp de les persones que estableixen un pacte moral amb el seu entorn. Tot i tothom mereix ser conegut, perquè el coneixement és una condició indispensable per a l'estimació. I tot coneixement mereix ser divulgat. No pot ser patrimoni de cap individu ni de cap col·lectiu i s'ha d'oferir gratuïtament i de forma atractiva, perquè resulti pregnant.

Gràcies a aquest pacte, molts coneixem millor els Pirineus, la geologia de la comarca, la seva toponímia, el funcionament hidrològic de la conca lacustre, les bases geomètriques que van servir per a la construcció del temple gòtic de Santa Maria dels Turers de Banyoles i molt més. La seva cultura omplia les converses, serenes, llargues, felices, al Centre d'Estudis Comarcals, a la plaça Major, a casa seva, o passejant a la recerca d'una dada nova que havia d'alimentar el desig apassionat de noves investigacions futures. Al costat de persones com ell, la vida respirava sentit.

Joan Solana i Figueras